

ERDÉLYI GAZDA

ALTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belközép-utca 11. szám,
hová a lap szellemi részét illető küldemények czimzendők.
Kéziratok nem küldetnek vissza.
Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.
Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, beltorda-utca 1. szám,
(„Közművelődés“ nyomdai részvénytársaság felvételi irodája).
Ide küldendők a hirdetések, mindenemű mellékletek, előfizetések és hirdetési pénzek,
valamint a reklamatiok.
Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

TARTALOM.

Az ezredéves kiállítás és a gazdaközönség. Gróf Bethlen András.

Utmutatás a szőlőragya (peronospora viticola) ellen való védekezésre.

Az Ásványi-főle aranka-irtó eszköz. Ifj. Sporzon Pál Sz. Szakács Péter.

Irodalom.

Ifj. Nagel Ottó könyvkereskedésében, megjelent Knorr Alajos Önüggyvédjének 3-ik füzeté.

Vegyesek.

Gyászhir. (Gróf Haller Ferencz.) — Cserebogár veszedelem. — Gazdatiszti állást keres — Magyarország terméseredménye. — Az erdélyrészi tizenegyedik tenyész állatkiállítás.

Piaczi értesítő.

Az ezredéves kiállítás és a gazdaközönség.

A földmivvelésügyi m. kir. minister Gróf Bethlen András, az ezredéves kiállítás érdekében, az alábbi lelkes felhívást bocsátotta ki, melynek közlésére, fölkérve annak készséggel és örömmel teszünk eleget.

Fölvívás.

az ország gazdaközönségéhez, erdőbirtokosaihoz és erdészeihez.

A magyar állam megalapításának ezredik évfordulóját készül 1896-ban megünnepelni a nemzet.

Hogy ez ünnep minél méltóbb legyen, elhatározta a törvényhozás, hogy annak egyik részleteként az ország fővárosában országos kiállítás rendeztessék, mely bemutatandja nemzeti kultúránk fejlődését a multban s állását a jelenben.

Ő cs. és Apostoli királyi Felsége, legkegyelmesebb Urunk és Királyunk, ezen országos kiállítás védnökségét legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott.

A kereskedelemügyi miniszter ur, kire az 1892. évi II-ik törv.-czikk e kiállításnak az illetékes miniszterek és egyéb szakkörök közreműködésével leendő rendezését reá ruházta, annak érdekében lelkes hangú felhívást intézett a nagy közönséghez, felszólítván az ország minden egyes polgárát, hogy e feladatában a kormány-lelkesedéssel támogassa, s járuljon hozzá a nagy nemzeti mű sikeréhez. E felhívás kapcsán most én, mint a kormánynak, az ország mezőgazdasági

ügyeinek vezetésére hivatott tagja, kire egyszerűsmind a létrejött megállapodások értelmében az 1896-ki országos kiállítás VI. és VII. mezőgazdasági és erdészeti csoportjainak rendezése bízott, ezen minőségemben fordulok hazánk mezőgazdáihoz, erdőbirtokosaihoz és erdészeihez azon kérelemmel, hogy engem ezen feladatom megoldásában hazafias buzgalommal, szakértelmükkel lelkesen támogassanak, s járuljanak közre, hogy a kiállításon hazánknak, mint első sorban agrikultur államnak, mezőgazdasága és erdészete nagy fontosságukhoz méltóan legyenek bemutatva.

A magyar mezőgazdáknek és erdészeknek meg kell mutatniok, hogy az általuk birt föld nem parlag, hogy daczára azon aránylag rövid időnek, mióta a haladás ösvényén járnak, serényen dolgoztak és felküzdötték magukat oda, a hol bátran kiállhatják az összehasonlítást Nyugat-Európa gazdáival. Meg kell mutatnunk mit tudunk, be kell mutatnunk mink van, s ez által felismerhetővé tenni azon erőt, mely mezőgazdaságunkban és erdészetiünkben rejlik, mely kulturális misszióknak teljesítésére bennünket első sorban képesít, mely állami életünk legfontosabb alapját képezi.

Ha mezőgazdáink, erdőbirtokosaink és erdészeink áthatva ennek tudatától körültem csoportosulnak, teljes buzgalommal és odaadással vesznek részt a kiállítás munkálataiban, biztos a siker; s a nagy mű minden egyes munkatársa részesévé lesz azon felemelő tudatnak, hogy ő is tényezője ezen üdvös eredménynek, mely továbbhaladásunknak egyik utmutatója és nyugodtan elmondhatja, hogy hiven teljesítette hazafiúi kötelességét.

A jelen a határ a mult és jövő között, az évezredes ünnep határa leendő a multnak, de egyuttal a jövő kezdete.

Mutassa be tehát a kiállítás is a mult hű képét, legyen tükre a jelen életerős munkásságának s tanúságot szolgáltató útmutató a jövőben haladásra.

Egyesek, testületek, szövetkezetek és a törvényhatóságok mindannyian közremunkáltak mezőgazdasági haladásunkon, de mindmegannyian elszórtan, elkülönítve cselekedtek. Reményem, hogy

a nagy mű sikerének biztosítása végett végre egyesülni fognak s ez alkalom szorosabban fűzend bennünket egymáshoz. Hiszem, hogy a közélet minden érdekelt tényezője együttesen és fokozott mérvben fog a nagy cél érdekében munkálkodni: — összegyűjtik mindazt, a mi mezőgazdaságunk és erdészetiünk multjának megismerésére fontos, valamint mind azt, a mi azoknak jelen szellemi és anyagi megizmosodását feltüntetni képes.

Budapest, 1893. ápril.

Gróf Bethlen András,

földmivvelésügyi m. kir. miniszter.

Utmutatás

a szőlőragya (peronospora viticola) ellen való védekezésre.

A földmivvelésügyi m. kir. ministerium, a legújabb tapasztalatok nyomán, a szőlőragya ellen való védekezés iránt kimerítő és bő tájékoztatást nyújtó utmutatást adott ki, melyet most lévén a permetezés ideje, sietünk közölni, hogy ez által módot nyujtsunk bortermelő olvasóinknak, mikép ezen veszedelmes ragya-gomba pusztításától szőlőjüket megoltalmazhassák.

Az utmutatás im itt következik:

Bortermelésünknek — kivált a homokinak — ezen gombaellensége júniusban és júliusban lép föl és pusztításait augusztusban és szeptemberben folytatja. Ismertető jelei a következők: a peronosporás levél alsó lapja olyannak látszik, mintha cukorporral volna behintve, vagy mintha ott só virágozott volna ki, vagy dér képződött volna. Kezdetben e foltok apróbbak és rendszerint a levél főbb erezte mentében láthatók és csak későbbben olvadnak nagyobbakká vagy egy egészé össze. A levél felső lapján pedig először sárgás, később barna — de sima — foltok láthatók a szerint, a mint a gomba fejlődése kisebb-nagyobb mértékben halad előre.

E gomba könnyen megkülönböztethető a nemezbetegségtől (Erinosis) melyet a Phytoptus vitis nevű atka okoz és mely rendszeren nem veszedelmes. A nemezbetegség foltjai piszkos fehérek, majd sárgák, tömött nemezhez hasonlók és szintén a levél alsó lapján láthatók, míg a levél felső lapján a megfelelő helyeken apró puposodások keletkeznek.

Különbözik a gomba az Oidiumtól is, mely a levél felső lapján is látható.

A peronospora viticola nyári és téli spórák által szaporodik; az előbbieket a szél szerte-

Elsőrendű

mútrágyák.

Egeresi gipsz-, mútrágya- és vegyi termékek gyár (Kramer J.)

Ajánlja: párolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomas salak, egeresi trágyafősz, chilisalétrom és egyéb különleges mútrágyatermékeit szavatolt tartalom mellett. — Talajelemzések díjmentesen eszközöltetnek. — Mindennemű felvilágosítással és részletes árjegyzékkel szívesen szolgál a gyár központi irodája, Budapest, V. Dorottya-utca 9. sz. a. 10 (21—52) a hová a levelek és rendelések intézendők.

Szuperfoszfát.
Párolt
csontliszt.

szét hordozza és ha a szőlőlevél felső lapjára hullanak s itt eső vagy harmatcseppbe kerülnek, 25–30° C. melegben tovább fejlődnek. A nyári spórák nem állanak ellen a nagyobb hidegnek; s ennek beálltával elpusztulnak, ellenben a téli spórák a legszigorubb telet is élő állapotban huzzák ki. Tavasszal életre kelnek s folytatják pusztításukat egy a szőlőleveleken, mint az éretlen vesszőn, a fűrt nyelén, annak elágazásain, a szőlőszem kocsánján és magán a szőlőszemen is. A gomba által megölt levél vagy elválnak a vesszőről és lehull vagy összeszáradva a tőkén csüngve marad. A peronosporás vessző nem érik meg, télen elfagy, középső szemei elvesztik életképességüket, így esetben a peronosporás esztendő után csak a rövid metszés ajánlható. A fűrtöt már a virágzás ideje előtt is megtámadhatja.

A peronospora pusztítása vagy közvetett az által, hogy tönkre teszi a lombzatot, vesszőt s e miatt a termés meg nem érhetik, vagy közvetlen az által, hogy a fűrtöt támadja meg, mely vagy egészen lehull, vagy legalább a belőle szűrt bort teszi élvezhetetlenné.

A peronospora rohamosabban és erélyesebben terjed a száraz talaju szőlőkben s ez az oka annak, hogy a homoki szőlőkre annyira veszedelmes.

A peronospora ellen hathatós védőszerül szolgálnak a rézvegyületek, kivált a rézgálicz (kék gálicz), mely a szőlőlevelekre hintve vagy fecskendezve és a légköri víz (és harmat) által feloldva, a levél sejtjei által felszívódik s ezeket annyira megedzi, hogy a peronospora nem bír rajtuk áttörni. A nyári spórák pedig olyan eső- vagy harmatcseppben, mely rézgáliczot tartalmaz, maguk is elpusztulnak, mielőtt a levélbe hatolhatnának. A rézgálicz olyan adagban, mint a permetezésnél használtatik, a bort vagy szőlőt élvezőre nézve nem veszélyes.

Védekezésül a következő réztartalmu folyadékok használtatnak.

I. A bordeaux-i keverék, melynek alkotó részei többféle arányban vegyithetők. Napjainkban rendszeren ezek az arányok szerepelnek:

- a) 100 liter víz,
2 kilogramm rézgálicz,
2 " égetett mész
- b) 100 liter víz,
3 kilogramm rézgálicz,
3 " égetett mész.
- c) 100 liter víz,
4 kilogramm rézgálicz,
4 " égetett mész.

Az a) alatti (kétszázalékos) keveréket akkor használják, mikor a baj még nem lépett fel, hanem meg akarjuk előzni. Ha az első permetezés kellő időben, május végén, megtörtént, akkor a nyár további folyamán is elég szokott lenni ez a keverésarány.

Hogyha azonban az első permetezés megkésztet s a gomba nyomai már mutatkoznak a leveleken, akkor a b) és c) alatti (3- és 4%-os) arányban keverjük össze az anyagokat.

A rézgáliczot megtörjük és először kisebb mennyiségű mérsékelt meleg vízben — 1 kilogramm rézgáliczra 3 liter vizet számítva — oldjuk fel. Egy másik edényben pedig az oltatlan meszet oltjuk még egyszer annyi vízben. A mészoldatot célszerű finom szitán átszűrni, nehogy olyan anyag is maradjon benne, melytől a permetező készülék bedugul. Ezután a rézgáliczoldatot a kellő arány szerint, nagyobb mennyiségű vízbe öntjük be és ha a mészoldat lehült, akkor folytonos kavarást közt, lassan hozzá keverjük a rézgálicz-oldathoz (és nem megfordítva). — A mészoldatnak okvetlenül le kell hűlnie, mert különben a keverék a peronosporára nézve teljesen hatástalan lesz. Ha van jó kövér, vajszerű oltott meszünk, úgy ezt is használjuk, csak hogy ekkor 1 kilogr. oltatlan mész helyett 2¹/₂ kilogr. oltott meszet kell alkalmaznunk.

A rézgáliczot csak fa-, réz- vagy agyagedényekben oldjuk fel és annak kavaráshoz is szintén csak faeszközt használunk.

A kész bordeaux-i keverék elállhat hosszabb ideig is, de használat előtt s általában

valahányszor a fecskendőbe öntünk belőle, alaposan felkavarandó, mert éppen azok a részek, melyek a peronosporára hatnak, leülepednek.

E folyadékot a lehető legfinomabb permeter alakjában kell a szőlőlevelek felső lapjára juttatni.

II A szóda és rézgálicz keveréke. Ennél mész helyett szódát (szénsavas nátriumot) használunk. Az az előnye, hogy nincsenek benne olyan durva részek mint a mészkeverékben. Ha 2%-os keveréket akarunk készíteni, akkor 2 kgr. rézgáliczot 6 liter meleg vízben 2¹/₂ kgr. kristályos szódát 12¹/₂ liter vízben feloldunk s e két oldatot folytonos keverés közt elébb a szóda-oldatot, aztán a rézgáliczot 80 liter vízbe öntjük, s így kapunk egy hektoliter 2%-os rézgálicz oldatot. Természetes, hogy ha az első permetezés akkor történik, mikor a baj már fellépett, akkor ennél a keverésnél is több (3–4 kilogramm) rézgáliczot és megfelelőleg több (3³/₄–5 kgr.) szódát használunk 100 liter vízre s e szerint módosítjuk a keverés arányát.

E két keverék a (bordeaux-i és az utóbb említett szódás) legcélszerűbb a borra feldolgozandó szőlőtermés megvédésénél.

A hol a termést fűrt, tehát csemegezőlő alakjában értékesítik, ott a következő keverékek ajánlhatók, mert különösen a bordeaux-i keveréknel a permetezőanyagtól látható foltok maradnak a fűrtön. A szóda és rézgálicz keverékénél egyébiránt ezek a nyomok nem nagyon jelentékenyek.

III. A rézgálicz és az ammoniak (szalmiakszesz) keveréke (Eau céleste). Ennél előbb egy „anya oldat”-ot készítünk, úgy hogy 1 kgr. rézgáliczot 3–4 liter meleg vízben a fentebb leírt óvatossággal feloldunk. Ha a rézgálicz tökéletesen feloldódott s az oldat nem meleg, akkor lassan, folytonos kavarást közt 1¹/₂ liter vagy csak egy liter 22% ammoniakot öntünk hozzá. A folyadék erre zavarodni kezd és halványkék színt vesz föl, s ha az összes ammoniak már egészen bele van öntve, a folyadéknak meg kell tisztulnia és intenzív ultramarin-kék színt fölvennie.

Ha a folyadék nem tisztul különösen abban az esetben, ha csak 1 liter ammoniakot használtunk), akkor még több ammoniakot kell hozzá önteni, míg a tisztulás be nem következik.

Ez az anya-oldat 200 liter vízre elegendő.

IV. A jegeces azurin oldata.

Az azurin, főbb alkatrészeire nézve, nem egyéb, mint „Eau céleste”, melynek vize elpárologtatott, vagyis ha a jegeces azurin vízben feloldatik, Eau céleste (a rézgálicz és ammoniak keveréke) áll elő.

A jegeces azurint a múlt évben hazánkban már számosan használták a peronospora viticola ellen való védekezésre s ez a szer a jelzett célra többeknél teljesen alkalmasnak bizonyult, némelyeknél ellenben az eredmény nem volt kielégítő.

Arra nézve, hogy ez utóbbi esetekben az azurinnal való permetezés sikertelenségének oka miben rejlik, az eddigi tapasztalatok még nem nyújtanak biztos tájékozást; valószínű azonban, hogy erre nézve sok esetben az is befolyással volt, hogy a permetezés nem eléggé erős oldattal történt.

Ennélfogva ajánlatosnak látszik, hogy jövőre az azurint erősebb oldatban alkalmazzuk, nevezetesen az első praeventív permetezésnél, a mikor t. i. a peronospora még nem lépett fel, a gyáros által eredetileg javasolt 200 gr. helyett, 250 grammot vegyünk egy hektoliter vízhez, ha pedig a peronospora már fellépett, háromszor annyi azurint két hektoliter vízbe olvaszunk fel.

E célból újabban a Mezőgazdák Szövetsége által árusított jegeces azurin, nem — mint a múlt évben — 200 gr., hanem 252 gr.-os adagokban van csomagolva, Ebből tehát a praeventív permetezéshez 1 hektoliter vízre egy csomag a későbbi permetezésekhez pedig 2 hektoliter vízre 3 csomag a későbbi permetezésekhez pedig 2 hektoliter vízre 3 csomag veendő.

Az oldat elkészítése végett az azurin a megfelelő mennyiségű vízben egyszerűen felol-

dandó s az oldat jól megkeverendő, míg egyenletes kék színű lesz.

Hogy az azurin gyorsabban feloldódjék, célszerű azt — közvetlenül azelőtt, hogy a vízbe tétetnék — kissé megtörni s hozzá még 1 hektoliter vízre egy maroknyi meszet adni, hogy a víz gyöngén tejszínűvé váljék. Ennek az az előnye leendő, hogy az oldat erősebben fog a szőlőlevelekre tapadni, másrészt pedig zavarosabb színű, s következképpen könnyebben meglátható lesz a leveken, mint a tiszta azurin tiszta oldata.

A jegeces azurin, használatig a nedveségtől megóvandó. A permetezés csak napfényes időben teljesítendő, a mikor a szőlőlevelek már felmelegedtek s rövid idő alatt bekövetkező esőtől tartani nem lehet.

V Tiszta rézgáliczoldat. Ezen oldatban 100 liter vízre fél kilogramm rézgáliczot használunk, bár vannak egyesek, kik még ezt is erősnek tartják s 100 liter vízre legfeljebb 300–400 grammot vesznek.

E szernél is úgy, mint Eau célestenél (lásd a III. pontot) egy „anya-oldat”-ot készítünk, úgy hogy 10 kgr. rézgáliczot 50 liter vízben feloldunk. Tehát az anyoldat mindenképpen literjében 200 gramm rézgálicz van (10 kgr.: 50=0.2 kgr.). Ha olyan folyadékot akarunk készíteni, melyben 300 gr. rézgálicz legyen, akkor 100 liter vízre az anyoldatból másfél litert, ha pedig 400 grammot, akkor két litert vesszünk.

Az utóbbi három keverék (III., IV. és V.) a legfinomabb permetezést igényli, mert ha nagyobb cseppekben hull a levélre, ez esetleg megperzselődhetik tőle.

Az itt elősorolt folyadékokat erre a célra való eszközökkel, az ugynevezett permetező gépekkel, melyek a folyadékot ugyszólván szétporlasztják, fecskendezük a tőkékre. Igen kis szőlőkben, hol a gép nem fizetné ki magát, finom kézi seprővel is lehet dolgozni. A fecskendezésnél arra kell ügyelni, hogy a leveleket a reájuk hulló permeteg kellően megnedvesítse.

Sokféle permetező gép van, melyek részint tartósságukra, részint a permetezett folyadék szétporlasztására nézve egymástól különböznek. Legújabban egy hazai gyártmányu permetező készült, a mely a m. kir. József műegyetemen egy szakértő bizottság által kipróbáltatván, a jelzett célra teljesen megfelelőnek találtatott, s a melynek e mellett még az az előnye van, hogy olcsóbb az eddig forgalomba volt permetezőknél. Ez a „Budapest” permetező a Magyar Mezőgazdák Szövetségénél Budapesten (Köztelek) 15 frt 50 krért kapható. Ugyancsak itt kapható a földművelésügyi ministerium intézkedése folytán az azurin is, kilogrammonként 1 frt 50 krajczárért, továbbá elsőrendű rézgálicz jelenben métermázsánként 27 frtért és jegeces sziksó (szóda) métermázsánként 6 frt 50 krért.

A permetezéstől csak akkor várhatunk teljes sikert, ha a peronosporát megelőzzük, vagyis, ha az első permetezést május végéig befejezzük.

Virágzás idején, vagy esetleg a szénkénegezéssel együtt egy időben is lehet permetezni; közvetlenül a kötözés után azonban ezt tenni nem tanácsos, hanem be kell várni, míg a levelek néhány nap múlva ismét visszanyerik természetes helyzetüket.

Nedves vagy esőre hajló időben is dolgozhatunk, csak hogy ilyenkor azt kockáztatjuk, hogy hirtelen támadó sűrű eső lemossa a keverék csepjeit, mielőtt megszáradhattak volna. A jegeces azurin oldata azonban kellő hatás végett csak napfényes időben alkalmazandó, miként ez már fennebb megemlítettett.

A permetezést évenként rendszeren háromszor végzik, az első május végéig, a másodikat egy hónappal később, az utolsót a második permetezés és a szüret közötti idő közepén.

A hol az első permetezés elmaradt s nyomára jövünk később a peronosporának, s ha július végén vagy augusztus elején permetezünk először, akkor a rendszeren erősb rézgálicz-oldat, illetőleg a jegeces azurinnak a legnagyobb adag

szerint (egy hektoliterre legalább 300 gramm) készült oldatát használjuk.

A töke sorokat mindkét oldalon be kell fecskendezni és lehetőleg a fűrtökre is juttatni, még virágzás idején is.

Budapest, 1893. április hó.

Az Ásványi-féle aranka-irtó eszköz.

Mult nyáron hosszabb időn át több ízben alkalmaztam az Ásványi-féle aranka-irtót s azon tapasztalatra jöttem, hogy az aranka-irtásnak többféle módozatai közt az ezen szerszámmal való irtás nem áll az utolsó helyen s ha az úgy lesz végezve, mint azt a munka fontossága megkívánja, biztos eredmény érhető el vele.

A lóher táblákon az első kaszálás és betakarás után felkerestük az aranka foltokat, melyeket már messziről fel lehetett ismerni. Az egyes aranka folt irtásánál mindenekelőtt szorgosan kikutattuk, hogy mily nagy területben van az aranka elterjedve s nem ritkán megtörtént, hogy az első látásra 2 négyszög méter nagyságának feltűnő aranka foltból az egyes szálak még 1—1² méternyire kinyultak. Szerény véleményem szerint az aranka folt nagyságának pontos megállapítása képezi az aranka-irtás sine qua non-ját, mert ha ezt elhanyagoljuk, irthatjuk az arankát, de célhoz nem jutunk. Midőn már az aranka folt pontosan meg van határozva, első dolog a folt területét lehető rövidre lekaszálni. Igaz, hogy ugyis kaszálás után irtván az arankát a tarló még nem nőhetett magasra, de mégis lehetnek egyes csomók, melyeket a kasza jobban megkimélt s melyek néha 10—15 cm.-re is kiállnak a földből. Ilyen csomókról az arankát legereblyézni nagyon hosszadalmas munka, nem számítva azt, hogy a gereblye hamar eltömődven, tökéletlen munkát végez. A folt lekaszálása után ott, hol az aranka mintegy sűrű szövevényt képez, azt 4 águ vasvillával összekaparjuk, amit legegyszerűbben úgy lehet végezni, hogy a villát a szövevény alá szurjuk és felfeszítjük, illetve feltépjük a villa fölött lévő arankát. Mikor ily módon a sűrűbb helyeket feltéptük s villával összekapartuk, a kaparékat a folton kívül leterített ponyvára rakjuk kézzel, vigyázva hogy az aranka szálak el ne hulljanak. Ezután jön az aranka irtó gereblye, melylyel a folt egyik szélén kezdjük meg a munkát. A gereblye ide-oda való húzása következtében a here-tövekre csavarodott aranka szálak le lesznek tépve és szét marcangolva. Egy helyen addig kell a gereblyét dolgoztatni, míg a lóher-tövek teljesen meg nem tisztultak.

A felkarozott és összekotort arankát szintén óvatosan a kiterített ponyvára hordjuk. A gereblyét minden tovább menés előtt ki kell tisztogatni a ponyva fölött, mert hamar eltömődnek a fogközők s a munka e miatt csak lassan megy. Egy négyszög méter területet 3—6 perc alatt tökéletesen meg lehet tisztítani. Mikor a ponyván nagyobb mennyiségű kaparékok összegyűlt, azt óvatosan összehajtogatva a tábláról ki kell hordani s ott szalmával összekeverve felgyujtani. Ez a legegyszerűbb s legbiztosabb elpusztítása az arankának.

Gereblyezés után ugyan siralmasan néz ki az aranka folt helye, de az néhány nap múlva, különösen ha eső éri, kezd újra kizöldülni, úgy hogy mire a második kaszálás elérkezik, alig lehet különbséget találni a gereblyézett és gereblyézetlen terület között.

A munkát legjobb asszonyokkal végeztetni. Nagy testi erő nem kell hozzá, hanem annál inkább pontos, lelkiismeretes munka, már pedig a férfi munkás az ilyen aprólékos és figyelmet igénylő munkát sohasem végzi oly jól, mint a nő munkás.

Mint már közleményem elején is említettem a munka s annak eredménye teljesen kielégítőnek mondható, ha az gondosan lesz kezelve.

Egészen másképp kell nyilatkoznom az eszközről. Nem a szerkezetet értem, mert az elmesen a célnak tökéletesen megfelelően van összeállítva; hanem a kivitel. Sok gazdasági gépet

és eszközt volt már alkalmam kipróbálni, hanem még ilyen silány munkát nem ismertem. A gereblyék fogai és a fogak közt levő drót keféket csavarok szorítják a kerethez. Az Ásványi-féle aranka-irtó ugyanis három gereblye fejből áll, melyek egy keretté vannak összesítve s a keretben váltakozva fogak és kis drót-kefék vannak beerősítve. A munkánál pontosan az előírás, illetve használati utasításhoz alkalmazkodtam s mire a két napig tartó aranka-irtásnak vége volt, 4 fog eltört, 7 fog pedig a silány megerősítés folytán kiesett, ugyancsak 4 drót-kefe is felmondta a szolgálatot s valahány foga volt a gereblyének, az mind mozgott vagy meglazult. Ha nem szorítottam volna meg a tartó csavarokat munka közben folytonosan, akkor talán lehetne e veszteséget a hanyag kezelésnek tulajdonítani, de alig kezdtük meg a munkát, már kezdtek a fogak inogni s ha egy kiesett, csak hosszas keresgélés után lehetett azt és a hozzá való csavaranyát megszorító lapocskát megtalálni, Jobban megvizsgálva a kiesett fogakat, azt találtam, hogy a csavarment éppen csak hogy markirozva, jelezve volt a fogak végén s a szorító anyacsavar menete szintén csak ilyen jelzett csavarment volt. Természetes dolog, hogy az ilyen-összetakolt munka nem lehet tartós. Éppen azért figyelmeztetem a kérdéstevő urat, valamint a t. olvasó közönséget is, ha rendelnek Ásványi-féle gereblyét, azt megérkezése után azonnal vizsgálják meg, fősúlyt fektetve a fogak beerősítésére. Legcélszerűbb lesz minden fogat lecsavarni s úgy megvizsgálni, mert a gereblye olajfestékekkel bőven be lévén mázolja, a silány munkát eltakarja szem elől.

Szükségesnek, sőt kötelességemnek tartottam megírni ezt a kritikát annyival is inkább, hogy evvel egyrészt a t. gazdaközönségnek tárgyilagos felvilágosítással szolgáljak, másrészt a készítő figyelmét hívjam fel arra, hogy kár egy ilyen elmés és nagyon is használható, sok helyen szükséges eszközt olyan silányul elkészíteni. Ne azon akarjon meggazdagodni, hogy olcsóbb anyagból készíti eszközét, mert olcsó husnak hig a leve, hanem igenis adjon olyan szerszámot, mely jó is, a célnak megfelelő, de tartós is. Ekkor majd elterjed ez a szerszám is, addig nem.

Ifj. Szporzon Pál.

A „*Gyakorlati Mezőgazda*” nyomán közöljük ezen nagy érdekű cikket, melyhez gratulálunk úgy szakavatott írójának figyelmes kísérleten alapuló kritikájáért, valamint a „*Gyakorlati Mezőgazda*” laptársunknak, mely címéhez híven, olyan ítéletet, olyan véleményt közöl, melynek gyökere mélyen a gyakorlatba nyúlik s a közvetlen tapasztalat kölcsönzi annak az értékét.

Különösen érdekel ezen cikk minket és pedig többszörösen, mert mi adtunk ezen esz-közről legelőször gyakorlati tapasztalaton alapuló tárgyilagos véleményt, a melyet az itt közölt cikk által is igazolva látunk. Jövő számunkban bővebben fogunk ezen esz-közről mi is újlag megemlékezni.

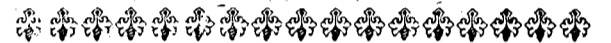
Kísérletre díjtalanul kiadandó aranka-irtóval még rendelkezik szerkesztőségünk, melyek a jelentkezés sorrendjében adatnak ki.

Sz. Szakáts Péter.

Irodalom.

Ifj. Nagel Ottó könyvkereskedésében, Budapest, Muzeum körút a Nemzeti színház bérházában megjelent Knorr Alajos Önügyvédjének 3-ik füzeté, melyben a szerző folytatja a különleges bíróságoknak ismertetését, kik között az osztrák-magyar bank válogatott bíróságának szervezetét, a konzuláris bíróságok és a cs. és kir. főudvarnagyi hivatal hatáskörét. Ezután áttér a másodbíróságokra, ismertetni azok hatáskörét polgári perok és perenkívüli továbbá kereskedelmi, váltó, csőd, bányá, valamint fenyítő ügyekben, fegyelmi és telekkönyvi ügyekben; a kir. törvényszékek mint másodbíróságok hatáskörét, felsorolja a kir. ítélőtáblákat és azok területét; előadja a legfőbb bírói hatóságok hatáskörét,

nevezetesen a kir. Curia és a kir. pénzügyi közgazgatási bíróság ügykörét; azután ismerteti a kir. ügyészségeknek nevezetesen a főügyészségnek és kir. ügyészségeknek működésének ügykörét, a bírák és bírói hivatalnokok felelősségének szabályait, és ezzel befejezést nyer a munka első része. A második rész czíme „Okiratok” melyben legelőbb szól a jogokról és jogviszonyokról; személység, jogképeség és cselekvés képességről; a családról, jogok felosztásáról, dolgokról; birtok, tulajdon, zálogjog és szolgalmakról; a dologi terhekről, örökösödésről; nevezetesen a törvényes örökösödésről és törvényes ösztályrésről; követelések, kötelezettségekről és kárról; a jogok és kötelezettségek biztosításáról, megváltoztatásáról és megszüntetéséről; ismerteti a szerzői jogot: különösen a szerzői jogot írói művekre, a szerző kizárólagos jogát, a szerzői jogtartamát, a szerzői jog bitorlásának következményeit és azok büntetését; továbbá szól a szerzői jogról zeneművekre színművekre nézve, zeneművek és zenés színművek nyilvános előadásáról a képzőművészet alkotásairól, földtérképek, a természet-tudományi, mértani, építészeti és más műszaki rajzok és ábrákról végre a fényképekről. Ezután értekezik az okiratokról általában, felsorolja a magán okiratok kellékeit, szól a magán okiratok nyelvééről alakjáról, ez okiratok aláírásairól és keltéről. E tartalom dus füzet ára 30 kr.

Vegyes közlemények.

— Gyászhir. Gróf Haller Ferencz az erdélyi gazdasági egylet egyik legrégebb alapító tagja folyó hó 16-án örök álmra hunyta szemét. A megboldogult egyike volt a legjobb hazafiaknak, kinek elhunytá fölött, a gyászoló család fájdalomában úgy az erdélyi gazdasági egylet, mint lapunk a legőszintébb részvétellel osztozik. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Gróf Haller Louise és férje Imecs Jenő, valamint gyermekei: Honenbergi Onderka Erzsébet, Richárd, Melanie, Gabriella; Gróf Haller Irma és férje Otschenatschek Eduárd, valamint gyermekei: Bárány Aichelburg Egon, Carla, Ferencz; Gróf Haller Helene és férje Gróf Mirbach Hugu, valamint gyermekeik: Mari, Eugen, Hugó Helén, Emil, Oscar, Robert, Ernő a maguk, mint szintén számos rokonok és jó barátok nevében, fájdalom teljes szívvvel jelentik forrón szeretett édes atyjuknak, aposuknak, illetve nagytatyjuknak *Hallerkedő gróf Haller Ferencz*-nek folyó május hava 16-án, éjjeli 1 órakor, hosszas és kínos szenvedés után, munkás életének 78-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai e hó 18-án délután 3 órakor fognak Fehéregyházán a róm. kath. egyház szertartása szerint öröknyugalomra helyezettetni. Az elhunyt lelki üdvéért, az engesztelő szent mise aldozat f. hó 19-én, délelőtt 10 órakor fog a segesvári róm. kath. szentegyházban bemutatattani. Fehéregyháza, 1893 május hó 16-án. Béke legyen porai felett!

— Cserebogár veszedelem. Friedmann Albert hadrévi nagy bérlő beszéli szerkesztőségünkben, hogy, mint a sáska had, egyszerre rengeteg mennyiségű cserebogár jelent meg vidékén s meglepve 34 holdas szőlőjét, a míg észrevették s az ellene való védekezést megkezdhették volna, egy pár nap alatt, szőlőjében mintegy 2000 frtra menő kárt tettek. Ugyanigy járt több más birtokos is elbeszélése szerint, de a mint a veszedelmet észrevették, gyorsan megkezdhették a védekezést és naponta zsákokra menő temérdek cserebogarat szedetnek össze s így megmentik szőlőjüket s gyümölcsöseiket a teljes megsemmisítéstől. Ha közigazgatási hatóságainknak eszükbe jutna és kellő gazdai érzékkel bírnának, már jó előre rendeletet bocsáthatnának ki az iránt, hogy minden község a maga területén a cserebogarakat szedesse össze, mely uton elhárítható volna ezen négy évenként ismétlődő veszedelem. A cserebogár kitűnő sertés és baromfi takarmány, azért azok, a kik szedik, a helyett, hogy megsemmisítenék, ezen célra előnyösen felhasználhatják.

Gazdatiszti állást keres. Egy elméletileg és gyakorlatilag képzett, 36 éves róm. kath. vallású s nőtlen gazdatiszt, szerény feltételek mellett önálló gazda tisztit állást keres. Szíves megkeresések e lap szerkesztőségéhez kérétnek.

Magyarország terméseredménye és a termények értéke 1892-ben A földmívelési Értesítő közli a múlt évi terméseredményeket vármegyénként való részletezésben, melyet a földmívelési miniszterium mezőrendőrségi és statisztikai osztálya állított össze azz országos m. kir. statisztikai hivatal adatai alapján. Ez adatokból kitűnik, hogy az országban a buzatermés 38.65 millió métermázsa volt, a rozs 13.34 millió, az árpa 11.63 millió, a zab 9.82 millió, a repce 374 ezer, a tengeri 30.27 millió, a burgonya 27.74 millió, a cukorrépa 13.37 millió, a széles takarmányneműek főeredménye pedig 87.26 millió mmázsa. Az országban a szántóföld területe kitett kerek 20 89 millió kat. holdat. ebből 321.512 kat. holdon (1'54°-on) a vetések elemi csapás folytán teljesen tönkrementek és 3,126 326 kat. hold udgarba maradt. Az összes termények értéke 887.17 millió forint volt, (1891-ben 1.039.66 millió, 1890-ben 852.77 millió forint); esik tehát a mívelés alatt állott területre kat. holdankint: 1892-ben 40.45 forint, 1896-ban 48.12 forint, 1890-ben 39.83 forint. A termények értékét tekintve, a buzatermés értéke 287.93 millió forint volt (1891-ben 338.37 millió), a rozs 85.97 millió (84.25 millió), az árpáé 66.31 millió (72.89 millió), a zabé 49.13 millió (52.48), a repceé 3.83 millió (5.33), köles 1.90 millió (2.33), a tatárkáké 0.50 millió (0.52), a szemes tengerié 125.86 millió (186.45), a bab, borsó és lencse 3.00 millió (3.65), magbukkonyó 4.91 millió (5.81), lenmag 0.74 millió (0.65), lenfonal 2.70 millió (2.46), kendermag 3.32 millió (3.65), kenderfonal 13.88 millió (17.04), dohány 9.99 millió (12.28), cukorrépa 11.65 millió (11.21), burgonya 39.74 millió (38.90), takarmányrépa 16.76 millió (19.42), lóhere, luczerna stb 24.25 millió (25.88), bukkonykeverék 18.35 millió (19.82), réti széna 115.94 millió (136.28.) Az 1892-ik évben különösen a gabonáárak alacsonyabbak voltak, mint 1891-ben. A buza augusztus elején 7.45 frton kelt és így olcsóbb volt 1.51 frttal, a rozs 6.44 forinton, olcsóbb volt 1.24 frttal, az árpa 6.41 frttal, drágább volt 40 krral, a zab 5.61 frton, drágább volt 30 krral, a repce 10.22 frton, olcsóbb volt 3.51 frttal, a tengeri 4.15 frton, olcsóbb volt 34 krral stb. Az érdekes összeállítás a mezőgazdasági munkabérek is közzétett fognak, valamint az aratási statisztikai bruttójövedelmet feltüntető grafikus térkép is.

Az erdélyrészt tizenegyedik tenyész állatkiállítás programját, melyet az erdélyi gazd. egyesület állatkiállítási és állattenyésztési szakosztálya Kolozsvárt 1893 augusztus hó 31-, szeptember 1-, 2- és 3-án rendez, lapunk jelen számához mellékelve veszik olvasóink, melyet figyelmükbe ajánlunk

Piaczi értesítő.

Budapesti áru és értéktőzsde. Gyenes és Balog gabona bizományi cég jelentése az „Erdélyi Gazda” részére. 1893. május 19.

Heti jelentés.
Gabonaüzlet: Az időjárás a lefolyt hét elején száraz, meleg és úgy a vetésekre, melyek eső után kívánkoznak éppen nem volt előnyös, csak a hét vége felé jött meg az ország némely részében a várva várt eső és ohajtjuk, hogy ez az egész országban megtörtént legyen, miről azonban még nincsenek jelentéseink. A külföldön kedvezőbb volt az időjárás, a mennyiben gyakori esőzések és azután meleg időjárás volt. A gabonaüzletben a lefolyt héten óriási változatokat láttunk, szemtanúi voltunk a tőzsde összes szeszélyeinek, mely fokoztatott az által is hogy a nagyobb emelkedés következtében a gabonaüzletben is magához vonzott ügylőcsik oda nem való gyenge elemeket. A készáru tüzletben az eladók a kedvezőtlen időjárásra jóval magasabb árakat kívántak, melyeket malmaink meg is adtak, a hét végén azonban a folytonos külföldi hanyatlásokra és a beállt esőre az árak csökkentek és pedig o'y mérvben, hogy nemcsak az emelkedést, hanem valamit még a múlt heti árból is elvesztettünk; a forgalom mintegy 120.000 mázsára tehető. Külföldön a kedvező időjárásra lanyha irányzat uralkodott. Amerika folyton csökkent, szintűgy Francia- Angol- és Németország.

Rozs. Mérsékelt kínálat mellett 8—10.000 mm. forgalommal, az árak 7.05—95 között váltakoztak elkert Debreczenben néhány 1000 mm. 7.05—25 között *őrsi rozs* 8.05—35 között váltakozott és zárul 8.15—20.

Tengeri. A május-juniusi határidő áraival párhuzamban haladt, vasuti hozatalt egy pár krajczárral jobban megtízítik.

Takarmány árpa. Csekély forgalom néhány krral jobb árak mellett 6.10 15-ig fizettetett Kőbányán, jobb árpában kevés a forgalom a vételkedv elég jó és elkert néhány 1000 mm. 7.50—75 között Bpestről szállítva.

Zab. 6.90—7.45 között forgalmaztatott mintegy 7000 mm.

Egyébb cikkek csak igen csekély mértékben képezték a forgalom tárgyát.

Határidő üzlet: A lefolyt hétnek helyes és megfelelő képét adni illetve a történeteket összevonni csak annyiban lehet, a mennyiben azt állíthatjuk, hogy ily óriási változatok csak nagy ritkán fordulnak elő; sajnálatunkra voltak napok, a melyen oda nem illő elemek féktelenül befolyásolták a piacot és hallatlan ár emelkedést idéztek elő, viszont ugyanaz történt visszafelé is, mihely ezen gyenge elem a kis esőhőrektől megijedt; jó volna, ha az illetők, kik ezen gyenge elemet vezetik e hét eseményein tanulnának, mert ha okadatulva van hogy a reggeli kurzus 9.25, hogy lehet egy óra múlva a 8.97-es kurzus is okadatulva. A hét elején szilárd, folyton emelkedő irányzatot folytattunk, a míg a hét végén folytonos csökkenést tapasztaltunk.

Értéktőzsde.
 Hiányában minden egyéb impulzusnak az értéktőzsde egészen a gabonaüzlet és az általános termelés kilátások befolyása alatt állott, ennek megfelelően a hét utolsó napjáiig folyton csökkenő irányzatot folytatott, csak a hét végén javult a helyzet, a midőn a termelési kilátások is kedvezőbbé váltak.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása az Erdélyi Gazda részére.)

A lefolyt héten járt csapadékos napok és a reájuk következett enyhébb temperatura a különböző magvaknak folytatódólagos élénkebb keresletét vonta maga után. Takarmány félék közül főleg muhar és Durrának van jó kelete, valamint répamagot is meglehetősen kerestek pótlólagos vetésre, míg ellenben vörös lóhere után nem igen volt kérdés.

Jegyzéseink ezek voltak:
 Vörös lóhere névleg 55 frt — 60 frt.
 Luczerna minőséghez képest 45—55 frt.
 Muharmag 6 frt — 6,1/2 frt.

Kolozsvár, 1893. május 18-án. Tiszta buza 7 frt — kr 8 frt — kr. Rozs 6 frt — kr 6 frt 20 kr. Törökbuza 4 frt 50 kr 4 frt 60 kr. Zab 5 frt 60 kr 5 frt 80 kr. Széna 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr Métermázsnként. Fa kemény nem uszatott 3 frt. (Köbméter.) Fagygyugyertya öntött 44 kr. Marhahus 56 kr. Konyhaliszt 6 kr. Rizs 20 kr. Gyöngykása 20 kr. Borsó 18 kr. Lencse 18 kr. Paszuly 8 kr. (Kilogrammonként.) Burgonya 3 frt. (Hecloliter.) Savanyu káposzta 10 kr. Savanyu répa 12 kr. (Kl.) Kósó 9 kr. Disznószir 68 kr. Bors 1 frt 50 kr. Hagyma 15 kr. Fokhagyma 20 kr. (Kilogramm.)

Állatvásárok.

Debreczen 1893. május 15—16-án tartott heti vásári jelentés az „Erdélyi Gazda” részére.
 Sertés felhajtattott 2250 drb. Eladatott 1122 drb.
 Árak: 1/2—1 évesig sovány párja 12—18 frt. Egyévesestől 1 1/2 évesig párja 20—30 frt. 1 1/2 évestől 2 évesig párja 30—45 frt. Öreg sovány 45—60 frt. Kóvér kilója 42—46 kr.

Május 16-iki ló és marhavásár. Ló felhajtattott 480 drb; eladatott 163 drb. Szarvasmarha felhajtattott 610 drb.; eladatott 387 drb. Árak a megelőző hetiek!

Sertésvásári-jelentés az „Erdélyi Gazda” részére Budapest-Kőbánya, 1893. május 19-én. Megfelelő kész áru hiánya miatt üzlet élénkebb volt.

Heti átlagárak: magyar válogatott áru 320—380. klg. nehéz 52—53 kr. 280—300 klg. nehéz 51—52 kr. Öreg 300 klg. tuli 48—49 kr. vidéki sertés 48—49 1/2 kr. Szerb 47—49 kr. román 47 1/2—48 1/2 kr. tiszta klgk. Páronként 45 klg. életsuly levonás és 4% engedmény szokásos.

Elcségarak: Tengeri új frt 5.70 árpa frt 7 Kőbányán átvéve.

Erdélyi piaci árak.

(Árak krajczárokban)

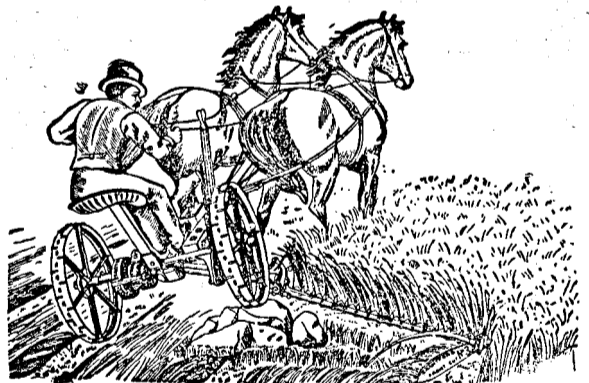
A piaci cikkek	Mérték	Gy.-Fehérvár	Kézd.-Vásárhely	Máros-Vásárhely	Medgyes	Nagy-Enyed	Nagy-Szeben	Szegesvár
Tiszta buza	mm	680	—	686	550	700	756	802
Elegy buza	mm	580	—	450	610	694	616	—
Rozs	mm	455	—	471	350	535	500	485
Árpa	mm	—	—	390	—	—	468	—
Zab	mm	600	—	450	200	500	500	577
Törökbuza	mm	455	—	453	350	325	458	439
Széna	mm	400	—	400	300	450	190	420
Alomszalma	mm	200	—	—	100	280	130	200
Túzifa	km.	—	—	250	300	250	350	380
Marhahus	kg.	52	—	48	52	48	62	56
Május		6	—	16	11	18	19	18

A piaci cikkek	Mérték	Seps.-Szent-György	Szamosújvár	Szász-Régen	Szászváros	Székelly-Udvarhely	Sz.-Somlyó	Torda
Tiszta buza	mm.	710	700	700	740	740	—	—
Elegy buza	mm.	640	600	550	580	625	—	—
Rozs	mm.	519	540	510	520	500	—	—
Árpa	mm.	400	400	485	500	—	—	—
Zab	mm.	420	400	550	540	550	—	—
Törökbuza	mm.	420	410	425	500	500	—	—
Széna	mm.	450	400	420	200	800	—	—
Alomszalma	mm.	200	150	150	80	300	—	—
Túzifa	km.	220	240	230	200	240	—	—
Marhahus	kg.	44	48	44	52	48	—	—
Május		15	18	12	13	16	—	—

Felelős szerkesztő és kiadó:
Szenterzsébeti Szakáts Péter.
 Belmunkatárs: Adelsberger Sándor.

VICTORIA
 31. budai keserűviz. (10—10)
 Hivatalos vegyelemzés szerint a föld legértelmesebb keserűvize. 8 kiállításán kitüntette. Dr. Duschek tanár, ndr. tanácsos Bécs, kitűnő keserűviz Dr. Braun v. Ferwald tanár, ndr. tanácsos Bécs, kitűnő hatású. Dr. Lamb tanár Varsó, legkitűnőbb hatású keserűviz. Dr. H. E. Roscoe tanár Manchester, nagy orvosi becsesél bíró viz. Dr. MacLagan tanár Edinburg, kitűnő forrás. Hasonlóan nyilatkoznak magyar, olasz, orosz, stb. orvosok.
Összehasonlítási táblázat,
 melyből kitűnik, hogy a „Victoria” forrás a föld legerősebb keserűvizét tartalmazza. Az olantábi számok a szilárd alkatrészek összegét mutatják egy liter vízben.
 Victoria 58.05 Königs bitterquelle 37.55
 Rákóczy 53.53 Pülner Bitterwasser 32.72
 Franz Josef 52.29 Friedrichshaller . . . 25.29
 Hunyadi László 31.07 Seidschützer 23.21
 Hunyadi János 41.73
Bővebb értesítés a körlevelekben.
 Lerakat: minden fűszerkereskedésben.
 Tulajdonos: Ungar Ign. és fia Budapesten.

KOTZÓ PÁL
 gépészmérnök
 Budapest, Üllői-ut 18. sz. alatt.

Ajánl 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerejű
SZÜGES CSÉPLŐKÉSZLETEKET,
 továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű
sines gőzcséplőkészleteket,
 hosszu szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostálkkal, árpahéjazóval és választóhengerral.
 Fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafüto
gőzmozgonyokat.
 Továbbá R. GARRETT & SONS felülmulthatatlan 40% tüzelőanyag megtakarító.

Compound gőzmozgonyokat,
 legjobbnak elismert brandfordi önműködő amerikai kéveköto aratógépeket. Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható combinált rúddal. **Sorvető és szóróvető gépeket** és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.
Jutányos árak! — Kedvező feltételek!
 36 (6—8)

AZ ERDELYRÉSZI
MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Kolozsvárt. (Nemzeti szálloda mellett) Belszen-utca 3. sz.

Rendkívüli előnyös
TÖRLESZTÉSI KÖLCSÖNÖKET NYUJT

földbirtokra és házra,
legelőnyösebb feltételek mellett, a fél tetszése szerinti
törlesztési időtartammal.

A kölcsön
bármikor visszafizethető.

Különösen ajánljatik magasabb kamatozású kölcsönök

CONVERTÁLÁSA, mely DÍJ- és ILLETÉRMENTESEN

eszközöltetik.

VÁROSOKNAK és KÖZSÉGEKNEK legolcsóbb községi
kölcsönök adatnak.

Záloglevelek napi árfolyamon **FOLLY VICTOR**
bank- és pénzváltó üzletében kaphatók.

27. (11-15)

Az igazgatóság.

GANZ ÉS TÁRSA

vasöntő és gépgyár részvény-társaság

BUDAPESTEN.

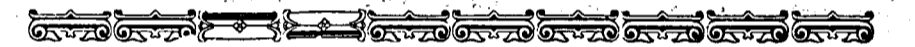
Ajánlanak kéregöntetű kerekeket és keresztvezéseket, heng-
gerszékeket kéregöntetű hengerekkel,

vasuti kocsikat, fordító korongokat, turbinákat,
közlőképeket és zúzógépeket.

Villanyvilágításhoz való berendezéseket s erőátvitelt
104 (14-17) nagyobb távolságokra is.

Zsilipeket és átereszeket, vasuti felszereléseket, malom-
és gyárberendezéseket, különféle gép- és építési munkákat.

Aczélöntés. Gázmotorokat álló vagy fekvő egy vagy két hengerű.

A Közművelődés Irodalmi és Műnyomdai Részvény-Társaság

kiadásában Kolozsvárt megjelent és kapható:

Mezőgazdasági Apróságok.

II-ik füzet, ára bérmentes megküldéssel 1 frt 20 kr.

Irtá: Ásványi Lajos, a kolozsmonostori m. kir. gazdasági tanintézet intézője.

Ezen 7 ivre terjedő és számos igen sikerült ábrával érzékített munka nagyon érdekesen foglalkozik, különféle kísérleti termelésekkel, a burgonya kultiválással a kolozsmonostori gazd. tanintézet gazdaságában tenyésztett tiszta vérű pinzgau-fajta szarvasmarhával, az erdélyi szarvasmarha leírásával, a mokány márha ismertetésével, a bivalylyal, végletesen ismerteti a Hearson-féle tojásköltő gépet stb. stb.

Becses tartalmánál, gyakorlati értékénél s diszes kiállításánál fogva ezen munka nem hiányozhatik egy gazda könyvtárából sem.

Az 1 frt 20 kr. az Erdélyi Gazda előfizetési utalványán is beküldhető.

A közönséges luczerna termesztéséről.

Ara 20 kr., bérmentes megküldéssel 25 kr.

Irtá: Ásványi Lajos, a kolozsmonostori m. kir. gazdasági tanintézet intézője.

Tagadhatatlan, hogy a sikeres gazdálkodás egyik legfőbb tényezőjét a kultur növények termesztésének megismerése és azok helyes művelésének módja képezi.

Ily irányban szolgál alapos vezérfonalul a fent címzett füzet, mely méltó társa az eddigi gazd. egyesület könyvkiadó vállalatában megjelent iker testvérének a „Vörös lóher termesztéséről.”

Ezen kis mű ugyanis egy rövid év alatt két kiadást ért, a mi magában véve hallatlan dolog a gazdasági szakirodalomban; ezen felül azonban a nagyméltóságú földművelésügyi ministerium német és román nyelvű kiadását is létesítette ugyancsak az erdélyi gazdasági egyesület útján.

A selyemhernyó tenyésztéséről.

Ara 30 kr., bérmentes megküldéssel 35 kr.

Irtá: Ásványi Lajos, a kolozsmonostori magy. kir. gazd. tanintézet intézője.

Gazdasági kulturánk emelkedésével ugyan itt-ott már találkozunk a gazdasági fásítás nyomával is, mindazonáltal tagadhatatlan, hogy e téren még sok a tenni való.

Az eperfa ültetésével nemcsak a fent jelzett irányban teszünk egy-egy lépést előre, hanem e mellett alkalmat nyújtunk a mezőgazdaságban egyébként ki nem használható munkacserének, u. m. az aggok és gyermekek munkaképességének értékesítésére, ha azt a selyemhernyó tenyésztésével egybekapcsoljuk.

Ezen szokatlan és némelyek által igazán indokolatlanul mellőzött ösvény egyengetése céljából iratott a selyemhernyó tenyésztéshez ez a vezérfonal, melyet gr. Bethlen András földművelésügyi minister ur ő excellentiája szakközveti bírálata nyomán 1892 évi 66515/IV. 10. számú leiratában, mint helyes alapokon nyugvó dolgot ismerte el.

Mindhárom füzet egyszerre megrendelve bérmentes megküldéssel 1 frt 70 kr.

Uj szabadalmazott önműködő
szőlővessző- és növény-permetező

„Syphonia”

fölszór minden eddig ismert
permetezőt, mert önműkö-
dőleg dolgozik, amit ezer
dicsérő-levél tanusít.

Tessék rajzokat és leírást
kérni a mezőgazdasági-, gyü-

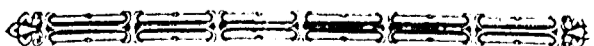
Egy teljes készülek-
nek az ára 29-50 frt.

mölcs- és szőlőtermelési gé-
pek gyárától.

Mayfarth Ph. és Társa
cégtől

Bécs, II. Taborstrasse 76. sz.
Árjegyzék ingyen és bérmentve. —
Képviselőket elfogad.

35 (8-10)

SZABADALMAZOTT

peronospora-fecskendező

„UNICUM”

Vörösréz puttonnyal.

Az országos kertészeti kiállításon ápril 29-én megtartott versenyen minden tekintetben felülmulta az összes ott bemutatott peronospora fecskendezőket és az

első díjjal,

arany éremmel

lőn kitüntetve.

Ára 15 forint.

Kaphatók kizárólag csakis

Mauthner Ödön

magkereskedésében

Budapesten, Andrassy-út 23. szám.

6 (21-52)

Egy gazda se

mulassza el, saját jól felfogott érdekében mielőtt magyszükségletét fedezi

Haldek Ignác

magkereskedéséből

(Budapest Károly körút 9.sz.)

ajánlatot kérni.

16 (15-1)

A JÉGBIZTOSÍTÁS

időszakának közeledtével a t. cz. birtokosság és a gazda-közönség becses figyelmébe ajánljuk a

MAGYAR FRANCZIA

37 (6-8)

birtosító részvénytársaságot.

E hazai társaság élén állanak: Micsinyei és benicezi Benitzky Ferencz úr valóságos belső titkos tanácsos, Pest-megye főispánja stb. stb. mint elnök. Ormódy Vilmos ur az igazgatóság elnöke és Vas Emil Ferencz ur vezérigazgató.

A folyó évi jégidényben a következő kiváló előnyöket és kedvezményeket engedélyezhetjük:

1. Az ajánlatban feladott egységárak kár esetén semmi leszállítás alá nem esnek, még akkor sem, ha a termények piaci ára a kár idején alacsonyabb volna is.
2. Aratási, cséplési és szüretelési költségek csak teljes (100%) kár esetén vonatnak le.
3. Oly felek, kik az I-VI. osztályu természetményekből legalább 10 000 frnyi értéket biztosítanak, valamint a gazdasági egyesületek tagjai, tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára, 5% os díjengedményben részesülnek.
4. A biztosítási díj szeptember hó 30-án lejáró váltóval fedezhető.

Tűzkár elleni biztosítások is a legelőnyösebben köttetnek s az előforduló károk méltányosan és gyorsan rendeztetnek.

Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgálnak e hazarész legtöbb helységében létező ügynökségek, valamint az alólirt vezérügynökség, hová a biztosítási bevallások, valamint ügynökségek elvállalása iránti ajánlatok intézendők.

Teljes tisztelettel:

A Magyar-Franczia Biztosító Részvény-Társaság Erdélyrészi Vezérügynöksége Kolozsvárt:
Csermák Gyula, titkár.